

ROMÂNIA
CONSILIUL CONCURENȚEI
REGISTRATURA GENERALĂ

Nr. înregistrare 14536
Ziua 20 Luna 12 2021

CONSILIUL
CONCURENȚEI
ROMÂNIA

Domnului Secretar General Ciprian BUCUR

Senatul României
legislativ@senat.ro

Biroul permanent al Senatului

Bp. 536..... / 21.12.2021

Subiect: adresa nr. 5792 din 23.11.2021, înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG 14536 din 23.11.2021 – cazul nr. 2101426 (*propunerea legislativă Bp. 536/2021*)

Biroul permanent al Senatului

Simte domnule Secretar General,

L. 38..... / 7.02.2022

Ca urmare a adresei dumneavoastră amintite mai sus, prin care se solicită autorității de concurență formularea unui punct de vedere asupra *propunerii legislative pentru completarea și modificarea Legii nr. 132 din 31.05.2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie* (Bp. 536/2021), vă comunicăm următoarele:

Din analiza cuprinsului propunerii legislative reiese faptul că primele de asigurare aferente contractelor RCA vor fi plafonate la nivelul tarifului de referință¹ publicat de către Autoritatea de Supraveghere Financiară (A.S.F.). Ca urmare a acestei plafonări, noțiunea de asigurat cu risc ridicat va fi eliminată întrucât prima de asigurare calculată pentru un asigurat cu risc ridicat are în vedere tariful de referință publicat de către A.S.F. înmulțit cu valoarea factorului „N” stabilit de către ASF.²

În cadrul unei economii libere și deschise prețurile produselor și tarifele serviciilor și lucrărilor se determină în mod liber prin concurență, pe baza cererii și ofertei. Competența legală de a impune un anumit preț sau tarif, în situații excepționale, revine Guvernului, potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) și (3) din Legea nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea concurenței), cu avizul Consiliului Concurenței, situație în care executivul poate institui un control temporar al prețurilor în sectoarele economice sau pe piețele unde concurența este exclusă sau substanțial restrânsă prin efectul unei legi, prin existența unei poziții de monopol precum și în situații de criză, dezechilibru major între cerere și ofertă, disfuncționalități evidente ale pieței.

În cazul pieței asigurărilor auto obligatorii, situația care a generat creșterea primelor de asigurare a fost declanșată de retragerea autorizației de funcționare a societății City Insurance și inițierea procedurilor privind falimentul acesteia. Clienții uzuali ai societății au fost nevoiți să se reorienteze spre alte companii de asigurare din piață, însă, pentru acestea, odată cu majorarea numărului de clienți crește și nivelul de expunere asupra riscurilor inerente acoperirii daunelor rezultate din contractele încheiate. Societățile de asigurare își calculează tarifele în

¹ Punctul 4 al inițiativei legislative.

² În prezent 36%.

așa fel încât să le permită acoperirea pierderilor și evitarea unei posibile intrări în insolvență. Mai mult decât atât, resursele Fondului de Garantare a Asiguraților, din care urmează a fi despăgubiți asigurații City Insurance, sunt constituite din sume virate de companiile de asigurări de pe piață. Dacă aceste sume nu vor fi suficiente, companiile de asigurări vor aduce contribuții suplimentare, situație care va conduce la creșterea costurilor acestora cu activitatea de asigurare RCA.

A.S.F. este instituția care verifică modul de calcul al tarifelor polițelor RCA, pe baza notificărilor transmise de companii, însă autoritatea nu are competența de a interveni în politica de tarification a vreunei entități supravegheate din domeniul asigurărilor întrucât ar încălca dispozițiile *Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II)*, potrivit căreia statele membre nu impun aprobarea prealabilă sau notificări sistematice cu privire la nivelul primelor, decât în cadrul unui sistem general de control al prețurilor.³

Luarea unor măsuri de plafonare a tarifelor ar putea genera efecte nocive din punct de vedere economic, și anume:

- ❖ destabilizarea pieței asigurărilor auto și accentuarea riscului de ieșire de pe piață a societăților de asigurare care își desfășoară activitatea pe această piață⁴;
- ❖ acoperirea pierderilor din RCA prin mărirea tarifelor pentru alte produse de asigurare (ex. asigurările facultative CASCO), având în vedere că societățile prezente pe piața RCA au în portofoliu și alte produse de asigurare;
- ❖ destabilizarea altor piețe conexe (de ex. piața pieselor auto, piața serviciilor de reparații auto);
- ❖ tendința de aliniere a primelor RCA la nivelul maxim impus, fapt ce ar distorsiona mecanismul concurențial de stabilire al prețurilor pe piață;
- ❖ creșterea abruptă a primelor după renunțarea la plafonul impus pe un termen limitat, ceea ce ar putea accentua problemele din prezent în lipsa unor măsuri care să corecteze ineficiențele existente pe piață;
- ❖ scăderea nivelului de calitate oferit de asigurători și de întreprinderile active pe piețele conexe celei de asigurări auto;

³ *Articolul 21 - Condiții privind polițele și nivelul primelor*

(1) Statele membre nu impun aprobarea prealabilă sau notificări sistematice cu privire la condițiile de asigurare generale și speciale, nivelul primelor, bazele tehnice folosite în special la calcularea nivelului primelor și rezervelor tehnice sau la formulare și alte documente tipărite pe care o întreprindere intenționează să le folosească în interacțiunile sale cu deținătorii polițelor de asigurare sau cu întreprinderile cedente sau retrocedente.

Cu toate acestea, pentru asigurarea de viață și în scopul exclusiv de verificare a respectării dispozițiilor de drept intern referitoare la principiile actuariale, statul membru de origine poate impune o notificare sistematică privind bazele tehnice utilizate la calcularea nivelului primelor și rezervelor tehnice. Cerința respectivă nu constituie o condiție prealabilă pentru autorizarea unei întreprinderi de asigurare de viață.

(2) Statele membre nu mențin și nu introduc notificarea prealabilă sau aprobarea majorărilor de tarife propuse, decât ca element al unui sistem general de control al prețurilor.

⁴ Începând cu 6.12.2021, Uniqa Asigurari S.A. sistează vânzarea polițelor de răspundere civilă auto, în urma aprobării A.S.F. de a ieși de pe piață.

- ❖ demararea de către Comisia Europeană a unei proceduri de *infringement* împotriva României pentru nerespectarea unei directive (Directiva 2009/138/CE).

Astfel, o eventuală plafonare a primelor de asigurare nu ar rezolva problemele existente pe piață ci doar le-ar intensifica, ceea ce ne determină să considerăm imperios necesar găsirea de soluții alternative pentru îmbunătățirea funcționării pieței, dar care să nu blocheze mecanismele concurențiale.

La nivelul Ministerului Finanțelor se află în dezbatere publică un proiect de *Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă* (Proiectul). Autoritatea de concurență a făcut o serie de recomandări care au ca scop protecția, menținerea și stimularea concurenței și a unui mediu concurențial normal, în vederea promovării intereselor consumatorilor. Dintre acestea, menționăm:

- ❖ Posibilitatea ca polițele RCA să poată fi încheiate exclusiv pentru perioade de 6, respectiv 12 luni, în cazul persoanelor fizice. Opțiunea pentru o asigurare încheiată pe o perioadă multiplu de o lună conduce la creșterea costurilor asigurătorului, implicând astfel un cost anualizat mai mare decât cel al polițelor pe o perioadă mai lungă, respectiv la o posibilă afectare a gradului de includere în asigurări;
- ❖ Eliminarea prevederii prin care asigurătorii sunt obligați să practice aceleași tarife indiferent de canalul de distribuție folosit. Impunerea folosirii aceluiași tarif constrânge posibilitatea reală a asigurătorilor de a practica tarife diferite, pentru anumite canale de distribuție, cum ar fi vânzările directe on-line, supuse unor costuri mai mici de vânzare decât canalele clasice (agenți, brokeri sau alți intermediari);
- ❖ Introducerea unui preț de referință (cu caracter orientativ) definit ca fiind prețul mediu practicat de către unitățile specializate autorizate pentru manoperă în cazul efectuării reparațiilor de vehicule sau, în cazul înlocuirii temporare a vehiculului avariat sau a despăgubirii pentru lipsa de folosință, prețul mediu practicat pe piață de operatorii economici care desfășoară activități de închirieri autovehicule fără șofer cu plata anticipată a prestației contractate;
- ❖ Completarea *Proiectului* cu definiția noțiunii de *mandatar* și de *conflict de interese*.

Alte soluții, care ar putea conduce la o stabilizare mai pronunțată a pieței, dar care pentru moment se află în stadiu îndepărtat de implementare, ar fi:

- ❖ Creșterea gradului de cuprindere în asigurări. Măsura ar presupune implementarea unui sistem informatic care să colecteze datele din trafic (numărul de înmatriculare obținut din supravegherea camerelor video) în vederea depistării autovehiculelor care nu dețin o poliță RCA valabilă, sistem ce ar avea în vedere interconectarea bazelor de date ale Ministerului de Interne și ale Ministerului Transporturilor;
- ❖ Implementarea unui sistem de punctaj pentru fiecare tip de leziune și suferință pricinuită de un accident auto. Consiliul Concurenței apreciază că implementarea unui astfel de sistem poate crea un punct de referință pentru instanțele de judecată în cazul acordării despăgubirilor morale pentru vătămări corporale și deces și o predictibilitate mai mare pentru societățile de asigurare în ceea ce privește fundamentarea tarifelor;

- ❖ Îmbunătățirea infrastructurii rutiere (marcaje rutiere, reconfigurări de intersecții etc.);
- ❖ Îmbunătățirea comportamentului conducătorilor auto (implementarea de politici publice care să stimuleze conducerea preventivă);
- ❖ Îmbunătățirea relației dintre părțile implicate în gestionarea contractelor RCA, în special asigurători și unități reparatoare.

În concluzie, în baza argumentelor enunțate mai sus, considerăm că propunerea legislativă în sensul plafonării tarifelor polițelor RCA la nivelul tarifelor de referință publicate de A.S.F. ar urma să genereze dezechilibre majore pe piața de asigurări, în ansamblu, fără a aduce beneficii agregate și durabile, fiind contrară Legii concurenței și Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

Asigurându-vă de întreaga noastră deschidere și colaborare, vă stăm la dispoziție pentru orice alte detalii sau informații suplimentare.

Cu deosebită considerație,

PREȘEDINTE
Bogdan M. CHIRITOIU
VICE PREȘEDINTE